

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПОРЯДКУ
РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ У МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

УДК 378.091.2(072)

Методичні рекомендації до порядку розроблення освітньої програми у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького / Укладачі: Глебова Н.І., Бунчук О.В., Прокоф'єва О.О. Цибульська В.В., Осипенко С.О., Прохорова Л.А., Акулова Н.Ю., Шевченко С.В. Запоріжжя: МДПУ, 2025. 26 С.

*Рекомендовано
рішенням Вченої ради
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Протокол № 19 від «30» червня 2025 року*

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Опис освітньої програми	5
3. Формування проєктної групи (групи розробників) освітньої програми та призначення гаранта (на етапі розробки ОП).....	7
4. Структура освітньої програми	9
5. Додатки.....	11
Додаток 1. Зразок оформлення освітньої програми	11
Додаток 2. Перелік скорочень.....	26

ВСТУП

Ці методичні рекомендації є складником системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (СВЗЯО) і встановлюють основні вимоги до змісту й оформлення освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (далі – ОП), за якими здійснюється підготовка фахівців у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет).

Рекомендації призначені для структурних підрозділів, безпосередньо залучених до розробки освітніх програм та враховують вимоги нормативних документів щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти та діють у частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та нормативній базі забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, а саме:

законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 року № 686, Статуту Університету, нормативних документів Університету.

2. Опис освітньої програми

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма — це єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації. Обсяг освітньої програми визначається в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Вид освітньої програми залежить від рівня, на якому вона реалізується:

- освітньо-професійна програма – для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- освітньо-професійна програма або освітньо-наукова програма – для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- освітньо-наукова програма – для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Освітні програми Університету запроваджуються згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (*в редакції постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30.08.2024 р. № 1021*) на рівнях вищої освіти в межах ліцензії на провадження освітньої діяльності Університету з дотриманням вимог відповідних стандартів вищої освіти.

Стандарт вищої освіти встановлює такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, і результатів їх навчання;
- 3) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра й доктора філософії);
- 7) вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

Університет на підставі Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з певної спеціальності розробляє освітню (освітньо-професійну/освітньо-наукову) програму. У разі відсутності стандарту ОП повинна відповідати вимогам рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015) та Національної рамки кваліфікацій (НРК). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності). **Прийняття або зміна стандарту вищої освіти є підставою для розроблення нової ОП або перегляду існуючої.**

Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності).

Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

До 1 січня 2030 року в разі відсутності професійного стандарту присвоєння професійної кваліфікації може здійснюватися ЗВО за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Університет відповідно до освітньої програми за кожною спеціальністю розробляє **навчальний план**, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види й обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного й підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем певного рівня вищої освіти програмних результатів навчання.

Освітня програма започатковується в межах ліцензованої спеціальності або може бути міждисциплінарною. У межах однієї спеціальності може бути реалізовано декілька освітніх програм.

3. Формування проєктної групи (групи розробників) освітньої програми та призначення гаранта (на етапі розробки ОП)

Перед відкриттям нової освітньої програми Університет досліджує потреби зацікавлених сторін до початку проєктування ОП. Варто проаналізувати, у який спосіб/як здійснюється вивчення інтересів здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти та інших стейкхолдерів (анкетування, спільні засідання, зустрічі тощо); Університет визначає та аналізує потреби стейкхолдерів, використовує зовнішню експертизу під час проєктування освітньої програми; виявлені потреби заінтересованих сторін, які буде враховано під час визначення мети та програмних результатів навчання за освітньою програмою. Для проведення процедури обговорення освітньої програми розробляються анкети (вид опитування, структура анкет, рекомендований перелік питань та типи відповідей визначаються на засіданні проєктної групи). Анкетування проводиться у встановлені терміни, що відображені на сайті кафедри.

Розроблення кожної ОП здійснюється проєктною групою. Група формується окремо за кожною ОП. Склад проєктної групи (групи розробників) ОП затверджується наказом ректора Університету на підставі службової завідуючого кафедри. Голова проєктної групи (у подальшому голова робочої групи – гарант) освітньої програми обирається на етапі розроблення нової освітньої програми. Розробку, впровадження й реалізацію освітніх програм і навчальних планів здійснюють відповідні проєктні групи і групи забезпечення спеціальності.

Проектна група – група науково-педагогічних працівників, які несуть відповідальність за розробку й започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним ліцензійними умовами. Проектна група формується за кожною спеціальністю (спеціалізацією) на період проведення процедур зовнішнього оцінювання якості освітньої діяльності Університету та якості вищої освіти шляхом проходження ліцензування, акредитації, самоаналізу освітніх програм тощо. Склад проєктної групи повинен відповідати таким умовам:

- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – мінімум три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання (*допускається відсутність наукового ступеня та/або вченого звання за умови виконання НПП ліцензійних умов та підвищення кваліфікації*);

- для другого (магістерського) рівня вищої освіти – мінімум три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання (*для освітньо-наукових програм другого (магістерського) рівня вищої освіти мінімум три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання з них один доктор наук або професор*).

- для освітньо-наукового ступеня доктора філософії у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів.

Група забезпечення спеціальності – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких Університет є основним місцем роботи і які відповідають за *виконання освітніх програм* за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, безпосередньо залучені до освітнього процесу і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним ліцензійними умовами (також затверджується наказом Ректора Університету за поданням службової від завідувача кафедри).

Кандидатуру гаранта рекомендує кафедра відповідного структурного підрозділу (кількох структурних підрозділів, якщо ОП міждисциплінарна і потребує цього). **Гарант освітньої програми призначається наказом Ректора університету, за поданням службової завідувача кафедри, на якій здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією освітньою програмою і виконує обов’язки відповідно до Положення про гаранта МДПУ імені Богдана Хмельницького.**

Гарант освітньої програми на першому (бакалаврському) та/або другому (магістерському) рівнях:

– науково-педагогічний працівник, який працює в університеті за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, має не менше 4 пунктів професійної активності, має науковий ступінь та/або вчене звання (*на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти допускається відсутність наукового ступеня та/або вченого звання за умови виконання НПП ліцензійних умов та підвищення кваліфікації відповідно до Положення про гаранта МДПУ імені Богдана Хмельницького.*).

Гарант освітньої програми на третьому рівні (доктор філософії), додатково повинен мати:

- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш 10 років;
- наявність не менше п’яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science;
- здійснювати активну наукову роботу, що засвідчує наявність наукових публікацій за останні 5 років у виданнях, які входять до наукометричних баз даних (Scopus або Web of Science);
- мати досвід підготовки аспірантів.

Науково-педагогічний працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми (в окремих випадках гарант може бути призначений двічі за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в Університеті).

4. Структура освітньої програми

Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти має таку структуру:

1. Титульний аркуш.

2. Лист погодження.

3. Передмова (склад групи розробників освітньої програми, члени робочої групи зі складу стейкхолдерів та роботодавців, члени робочої групи зі складу здобувачів, склад рецензентів із зовнішніх стейкхолдерів, відомості про оновлення освітньої програми).

4. Профіль освітньої програми.

4.1. Загальна характеристика:

- назва освітньої програми;
- повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу;
- рівень вищої освіти;
- ступінь вищої освіти;
- галузь знань (галузі знань, за потреби - для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціальність (спеціальності - для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності);
- форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них;
- освітня кваліфікація;
- професійна кваліфікація (за наявності);
- кваліфікація в дипломі;
- тип диплома (спільний (подвійний) диплом) (за наявності);
- найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності);
- вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти);
- мову (мови) викладання;
- опис предметної області (об'єкт вивчення; цілі навчання; теоретичний зміст предметної області; методи, методики та технології; інструменти та обладнання);
- академічні права випускників;

4.2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми (обсяг освітньої програми, обсяг обов'язкових освітніх компонентів; обсяг вибіркових освітніх компонентів; обсяг освітніх компонентів загальної підготовки; обсяг освітніх компонентів професійної підготовки; відсоток обсягу освітньої програми, який спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю, які визначені Стандартом вищої освіти (за наявності стандарту)).

4.3. Мета освітньої програми.

4.4. Характеристика освітньої програми:

- тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча);

- основний фокус освітньої програми;

- особливості програми;

4.5. Можливості працевлаштування за здобутою освітою:

- можливості працевлаштування;

- подальше навчання.

4.6. Викладання і оцінювання:

- викладання та навчання;

- оцінювання;

4.7. Компетентності, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій) (інтегральна компетентність; загальні компетентності, спеціальні компетентності тощо).

4.8. Програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій).

4.9. Ресурсне забезпечення реалізації програми:

- кадрове забезпечення;

- матеріально-технічне забезпечення;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

4.10. Академічна мобільність:

- національна кредитна мобільність;

- міжнародна кредитна мобільність;

- навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

5. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність (перелік компонентів ОП, структурно-логічна схема ОП)

6. Атестація здобувачів вищої освіти: форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності); вимоги до публічного захисту, демонстрації (за наявності), вимоги до атестаційного екзамену.

7. Процедура присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)

8. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

9. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

10. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

11. Відповідність професійним стандартам.

12. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Зразок оформлення освітньої програми

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЯ
(ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА/ОСВІТНЬО-НАУКОВА)
ПРОГРАМА**

Назва

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ**

Голова Вченої ради

_____/Фалько Н. М./

**Освітня програма вводиться в
дію**

*(якщо ОП оновлюється, то речення
надається у формулюванні:*

**«Оновлена освітня програма
вводиться в дію...)**

з «01» вересня 2025 р.

Ректор _____ Фалько Н. М./

Наказ № _від_ 2025 р.

Запоріжжя 2025 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми
(назва)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ № _ від ____ року)

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач кафедри

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Голова Вченої ради факультету

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Начальник навчального відділу
(для ОП першого (бакалаврського)
та другого (магістерського) рівнів ВО)

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач аспірантури та докторантури
(для ОП третього (освітньо-наукового) рівня)

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Голова науково-методичної
ради МДПУ
імені Богдана Хмельницького

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Голова комісії Вченої ради
МДПУ імені Богдана Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності (шифр та назва спеціальності) у складі:

1. ПІБ (повністю) – науковий ступінь, звання, посада (повністю).

2.

3.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів та роботодавців:

1. ПІБ (повністю) – науковий ступінь (за наявності), звання (за наявності), назва підприємства або організації, посада).

2.

3.

Члени робочої групи зі складу здобувачів вищої освіти:

1. ПІБ (повністю) – спеціальність, група.

2.

3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. ПІБ (повністю) – науковий ступінь (за наявності), звання (за наявності), назва підприємства або організації, посада).

2.

3.

Гарант ОП

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Актуалізовано:

Дата перегляду/ Внесення змін до ОП			
ПІБ гаранта ОП			
Підпис гаранта ОП			

1. Профіль освітньої програми

1-Загальна характеристика	
Назва освітньої програми	Зазначається назва освітньої програми
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Вказуються назва закладу вищої освіти й повна назва факультету, на якому здійснюється навчання. (Назва Університету та структурного підрозділу зазначається без скорочень)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	Зазначається ступінь вищої освіти, що присуджуються за результатами успішного завершення цієї освітньої програми: бакалавр, магістр, доктор філософії.
Галузь знань	Вказується згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 https://surl.lt/ypcojx
Спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних ОП)	Вказується згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 https://surl.lt/ypcojx
Спеціалізація або предметну спеціальність (за наявності)	Зазначається назва спеціалізації або предметної спеціальності (за наявності)
Форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них	Вказується обмеження щодо форм навчання (денна, заочна, дуальна) та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них
Освітня кваліфікація	Бакалавр _____ Магістр _____ Доктор філософії _____
Професійна кваліфікація (за наявності)	Вказується назва професійної кваліфікації (за наявності)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «_____» Спеціальність _____ Освітня програма _____
Тип диплома (спільний (подвійний) диплом (за наявності))	Вказується тип диплома
Найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності)	Вказується найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності)
Вимоги до освіти осіб,	Необхідно зазначити вимоги щодо рівня освіти осіб, які можуть

які можуть розпочати навчання за цією програмою, відповідно до стандартів вищої освіти .	розпочати навчання за цією освітньою програмою, відповідно до вимог стандарту вищої освіти (за наявності).
Мова(и) викладання	Українська мова. Можливе викладання англійською мовою. <i>Приклад: «Українська мова»</i>
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: Цілі навчання: Теоретичний зміст предметної області: Методи, методики та технології: Інструменти та обладнання: <i>Зазначається відповідно до стандарту вищої освіти.</i> <i>Визначаються:</i> <i>об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються);</i> <i>цілі навчання для здобувача вищої освіти (очікуване застосування набутих компетентностей);</i> <i>теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області);</i> <i>методи, методики та технології, якими має володіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці;</i> <i>інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади), які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності.</i>
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми (обсяг освітньої програми, обсяг обов'язкових освітніх компонентів; обсяг вибіркових освітніх компонентів; обсяг освітніх компонентів загальної підготовки; обсяг освітніх компонентів професійної підготовки; відсоток обсягу освітньої програми, який спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю, які визначені Стандартом вищої освіти (за наявності стандарту)).
3 – Мета освітньої програми	
<i>Чітко й коротко формулювання (одне–два речення)</i> Коротко визначається загальна характеристика програми, включаючи її мету, з акцентом на ті можливості, що вона надає здобувачу вищої освіти. Формулювання має засвідчувати наявність зв'язку з місією та стратегією Університету, надавати чітку характеристику освітньої програми в аспекті можливостей кар'єрного зростання або продовження навчання. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.	
4 – Характеристика освітньої програми	
Тип освітньої програми	Зазначається тип освітньої програми: освітньо-професійна (для бакалавра, магістра) або освітньо-наукова (для магістра, доктора філософії). Також доцільно коротко охарактеризувати наукову

	орієнтацію ОП та професійні (спеціалізаційні) акценти. Наприклад: Освітньо-професійна програма має академічну орієнтацію. Професійні акценти зроблено на глибокій спеціальній підготовці фахівців, які розуміють особливості педагогічної діяльності, можуть швидко адаптуватися до вимог динамічного сучасного середовища, творчо й ефективно вирішувати складні завдання та проблеми у сфері професійної діяльності. Здобувачі вищої освіти проходять практику (вказіть, де).
Основний фокус освітньої програми	Зазначається, чи забезпечує програма загальну, чи/та спеціальну освіту в певній галузі. Також наводяться ключові слова , що характеризують цю освітню програму.
Особливості програми	Що відрізняє ОП від інших подібних програм. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії. Наприклад: <i>Обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо.</i>
5 – Можливості працевлаштування за здобутою освітою	
Можливості працевлаштування	Зазначаються професії, професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010). Увага! Зазначені в освітній програмі професії не повинні вводити в оману вступників їх надмірною кількістю, яка не забезпечена відповідними ПРН; не можна використовувати та/або формувати назви професійних кваліфікацій, посад, не спираючись на відповідні нормативні документи.
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні. Наприклад: ✓ бакалавр – можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти; ✓ магістр – можливість навчатися за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; ✓ доктор філософії – можливість навчання в докторантурі, участі у постдокторських програмах.
6 – Викладання і оцінювання	
Викладання та навчання	Описуються основні підходи, методи й технології, які використовуються у цій освітній програмі. Наприклад: <i>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через лабораторну практику, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова проєктна робота.</i>
Оцінювання	Оцінювання в Університеті здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана

	Хмельницького. Передбачається короткий опис основних стратегій та методів оцінювання, що використовуються в цій програмі відповідно до робочої програми освітнього компонента (програми навчальної дисципліни). При цьому вони мають забезпечити діагностування та вимірювання досягнення очікуваних результатів навчання. Наприклад: <i>Методи оцінювання:</i> усне опитування, експрес-опитування, вирішення тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист реферату за ініціативою студента, peer review, захист кейсу, захист портфоліо, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквиум, захист курсових робіт, усний іспит/залік, захист звіту про проходження практичної підготовки, комплексний іспит
7 – Компетентності, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей цієї освітньої програми. У разі відсутності стандарту за основу, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», беруться такі формулювання інтегральної компетентності: ✓ бакалавр: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у певній галузі професійної діяльності. ✓ магістр: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності. ✓ доктор філософії: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. При формулюванні інтегральної компетентності необхідно конкретизувати, про яку саме галузь діяльності йдеться.
Загальні компетентності (ЗК)	Це універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку. Наводиться перелік загальних компетентностей з виділенням: ✓ усіх компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом; У разі обґрунтованої необхідності визначення додаткових до визначених стандартом загальних компетентностей рекомендується обирати їх з переліку <i>проекту TUNING7</i> та включати додаткові компетентності, що посилюють соціальні навички (soft skills), які відповідають заявленим цілям програми.

Спеціальні компетентності (СК)	Компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. Програмні компетентності мають бути сформовані у відповідності до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій за відповідним рівнем та стандарту вищої освіти за спеціальністю, відповідати потребам цільових груп та /або запитам ринку праці.
8 – Програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій) Пункт має висвітлювати сукупність знань, умінь, навичок, набутих здобувачем у процесі навчання за освітньою програмою, що можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Усі результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності, корелюють із компетентностями. Якщо за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти стандарт вищої освіти відсутній, ЗВО самостійно визначає та затверджує програмні результати навчання на основі Національної рамки кваліфікацій, у якій за допомогою дескрипторів описано кваліфікаційні вимоги для кожного рівня. Кожен програмний результат навчання має відповідати вимогам до кваліфікації для відповідного рівня НРК. У разі додавання відмінних від стандарту програмних результатів, їх досягнення має бути передбачено в освітніх компонентах ОП і узгоджуватися з програмними компетентностями ОП. Увага! Якщо затвердження/внесення змін до стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відбулося під час реалізації ОП, ЗВО здійснює приведення програмних результатів навчання (компетентностей) ОП у відповідність до цього стандарту згідно з визначеною ЗВО процедурою.	
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми повинно відповідати постанові Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021. Додаток 15-16).
Матеріально-технічне забезпечення	Пункт передбачає коротку характеристику використання в освітньому процесі матеріальної бази та технічних ресурсів, необхідних для успішної реалізації програми, з урахуванням її мети та специфічних особливостей.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Пункт передбачає коротку характеристику базової літератури та електронних ресурсів (підручники, методичні посібники, монографії тощо), що буде використано для викладання і навчання, та доступ до неї.
10 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Внутрішню академічну мобільність (ступеневу або кредитну), що реалізується здобувачами вищої освіти за освітньою програмою в закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах у межах України (вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо).
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародну академічну мобільність (ступеневу або кредитну), що реалізується здобувачами вищої освіти за освітньою програмою в закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах поза межами України. Вказуються, <i>наприклад</i> , - укладені угоди про міжнародну академічну мобільність Еразмус+K1 (Еразмус+ є програма

	Європейського Союзу, що підтримує проекти, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти. Програма Еразмус+ за напрямком К1 – навчальна/академічна мобільність вищої освіти, яка має на меті сприяти міжнародній мобільності студентів, викладачів та працівників закладів вищої освіти; – укладені угоди про подвійне дипломування; – укладені угоди про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Надається інформація про забезпечення мовної підготовки іноземних громадян відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (за наявності).

5. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

5.1. Перелік компонентів освітньої (ОПІ/ОНП) програми «Назва»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК -01			
....			
....			
Вибіркові компоненти ОНП (32 кредити 720 год.)			
Загальний обсяг освітньої програми		120 кредитів 3360 год.	

5.2. Наукова складова освітньо-наукової програми (для освітньо-наукових програм)

Наукова складова освітньо-наукової програми є невід'ємною частиною навчального плану і передбачає вивчення освітніх компонентів: «Наукова та проектна діяльність», «Практикум з підготовки наукових публікацій та презентації результатів наукових досліджень», «Іноземна мова для академічного спілкування», а також проходження виробничої практики (з фаху) та виробничої (науково-дослідної) практики за темою кваліфікаційної роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження (підготовка кваліфікаційної роботи) під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді наукових текстів (кваліфікаційної роботи, тез, доповідей, статей, презентацій тощо).

5.3. Структурно-логічна схема

Структурно-логічна схема освітньої програми як методичне обґрунтування процесу реалізації освітньої програми, що визначає логічну послідовність вивчення її освітніх компонентів. Структурно-логічна схема є алгоритмом реалізації освітньої програми для формування у здобувачів вищої освіти загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

Вона призначена для:

- ✓ розробки логічної послідовності вивчення кожного освітнього компонента;
- ✓ встановлення та оптимальної реалізації міждисциплінарних зв'язків;
- ✓ створення раціональної структури навчального процесу за типами занять на весь період навчання з урахуванням складності та змісту освітнього компонента.

При розробці структурно-логічної схеми підготовки необхідно враховувати:

- ✓ поділ навчального матеріалу за циклами підготовки (загальної/ спеціальної (фахової); обов'язкової);
- ✓ основні принципи освітнього процесу: неперервності, послідовності та наступності навчання.

Звертаємо увагу на необхідність вказати стрілками послідовність вивчення компонент у межах конкретної освітньої програми.

6. Атестація здобувачів вищої освіти

(Подається інформація про нормативні форми атестації за конкретною спеціальністю та рівнем освіти, яка визначена стандартом вищої освіти)

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<i>Наприклад:</i> атестація випускників освітньої програми спеціальності _____ здійснюється у формі складання атестаційного кваліфікаційного (комплексного) іспиту та/або захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<i>Наприклад:</i> Атестація випускників освітньої програми _____ спеціальності _____ проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня _____ із присвоєнням кваліфікації « _____ з _____ ». Виконується перевірка кваліфікаційної роботи на академічний плагіат з використанням програмно-технічних засобів. Оприлюднення кваліфікаційної роботи в репозитарії МДПУ імені Богдана Хмельницького. Публічний захист кваліфікаційної роботи проходить під час відкритого засідання атестаційної комісії.
Вимоги до публічного захисту, демонстрації (за наявності), вимоги до атестаційного екзамену	<i>Наприклад:</i> Атестаційний кваліфікаційний іспит за спеціальністю передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю _____ для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

7. Процедура присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)

.....

8. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Наводиться двовимірна таблиця, що містить відповідність компетентностей (загальних та спеціальних (фахових)) та результатів навчання освітнім компонентам.

У назвах колонок таблиці наводиться перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, а в назвах рядків – результати навчання. На перетині зазначається перелік освітніх компонентів (ОК), що означає відповідність ОК певній компетентності та результату навчання.

Увага! Невідповідність позначок у матриці відповідності забезпечення ПРН освітніми компонентами ОП може бути визначена як підтвердження суттєвого недоліку лише за умови аналізу змісту освітніх компонентів та відсутності необхідних змістовних складових у них.

8. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16
ЗК1	+		++			+	+		+	+	+					
ЗК2				+		+	+	+	+	+						
ЗК3	+	+		++				+	+		+		+			
ЗК4		+	+			+	+				+	+				
ЗК5					+	+						+	+			
ЗК6	+				+		+					+	+			
ЗК7	+			+		+		+			+	+	+			
ЗК8		+			+			+					+			
ЗК9			+							+	+					
ЗК10		+	+				+			+	+					
СК1	+		+			+	+		+	+	+					
СК2	+	+		+			+				+					
СК3				+	++			+		+	+		+			
СК4						+					+		+			
СК5	+					+	+	+			+	+	+			
СК6					+					+		+				
СК7			+		+			+	+			+				
СК8		+		+		+	+	+				+				
СК9			+			+					+		+			
СК10													+	+	+	
СК11													+	+	+	
СК12													+	+	+	

9. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентам освітньої програми

9. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16
PH1	+	+			+		+		+	+				+	+	+
PH2			+			+					+		+			
PH3	+		+					+			+		+			
PH4								+		+	+					
PH5					+			+	+	+			+	+	+	+
PH6		+		+			+				+					
PH7	+			+			+	+			+				+	
PH8	+	+	+	+		+						+	+			
PH9			+	+		+	+		+	+	+	+		+	+	+
PH10					+							+				
PH11			+		+							+	+	+		
PH12														+	+	+
PH13														+	+	+

10. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького розробленого згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативних документів й передбачає здійсненням таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості відповідно до Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; - Положення про гарантії освітньої програми у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється: - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету.
4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	Відбувається регулярно. Проводиться робота щодо посилення практичного складника підвищення кваліфікації НППІ в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом стажувань на підприємствах, установах, організаціях у межах України та закордоном, участі в міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. Регулюється: Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою	Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, у тому числі через постійний моніторинг, оновлення змісту дисциплін, освітню платформу Moodle.
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на вебсайті університету: https://mdpu.org.ua/
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється: Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної не доброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Для здобувачів вищої освіти затверджено Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького В університеті створено постійну комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.
9) інші процедури заходи	Чинну інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено в Положенні про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

11. Відповідність стандартам

1. Освітня програма відповідає стандарту вищої освіти спеціальності _____, галузі знань _____, затвердженому та введеному в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ (за наявності).

2. Освітня програма відповідає професійному стандарту _____, затвердженому та введеному в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ (за наявності).

В разі відсутності стандарту ОП повинна відповідати рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015) та вимогам НРК.

12. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Стандарт вищої освіти України спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
<https://surl.li/wwdgvz>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2021 р. № 610 «Про затвердження Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Режим доступу: <https://surl.li/fezhhs>
3. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти»
<https://surl.li/rjtqmq>
4.
5.
6.

Перелік скорочень

ЗВО - заклад вищої освіти

НРК - Національна рамка кваліфікацій

ОК - освітній компонент

ОП - освітня програма

ПРН - програмний результат навчання

ЗК - загальні компетентності

СК (ФК) – спеціальні (фахові) компетентності

СВЗЯО - система внутрішнього забезпечення якості освіти

ID – освітньої програми в ЄДЕБО унікальний ідентифікатор освітньої програми у Єдиній державній електронній базі з питань освіти

СВО – стандарт вищої освіти